

Брюксел, 25 ноември 2021 г.
(OR. en)

13816/1/21
REV 1

LIMITE

TELECOM 416

БЕЛЕЖКА

От:	Председателството
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Цифрови права и принципи — Ориентационен дебат

Европейският съвет подчерта значението на цифровата трансформация за просперитета на Европа, за нейната сигурност и конкурентоспособност, както и за благосъстоянието на нашите общества. В този смисъл той отбеляза, че със съобщението на Комисията „Цифров компас до 2030 г.: Европейският път за цифровото десетилетие“ е направена стъпка напред към очертаването на цифровото развитие на Европа през следващото десетилетие¹.

Цифровите технологии преобразяват всеки аспект на нашия живот и откриват безпрецедентни възможности. Пандемията от COVID-19 радикално промени ролята и възприемането на цифровизацията в нашите общества и икономики и ускори темповете ѝ. Същевременно пандемията задълбочи цифровото разделение в Европейския съюз — не само между добре свързаните градски райони, от една страна, и селските и отдалечените, от друга, но и между хората, които могат да черпят всички ползи от обогатено, достъпно и сигурно цифрово пространство, и другите, които нямат тази възможност.

---

¹ Изявление на членовете на Европейския съвет, 25 март 2021 г.

Големите цифрови компании стават все по-мощни, а техните бизнес модели и повсеместният им контрол върху нашите данни им дават възможност да влияят върху демократичния ни процес. Цифровите технологии задълбочават разделението между бедните и привилегированите; те пораждаат множество рискове, свързани с безопасността, сигурността, ограничаването на избора и на основните свободи. Нарушаването на неприкосновеността на личния живот, разпространението на незаконно съдържание и продукти, разрастването на дезинформацията и киберпрестъпността, рискът от масово наблюдение на гражданите, цензурата онлайн и алгоритмичните пристрастия могат да възпрепятстват справедливото и недискриминационно предоставяне на частни и обществени услуги на гражданите и са все по-често срещани. Тези проблеми могат да подкопаят европейския начин на живот и европейския обществен модел. До известна степен цифровата трансформация напомня на еволюциите в исторически план, при които технологиите и прогресът са оставили отпечатък върху самата структура на нашите общества.

ЕС има възможността и задължението да поведе гражданите си в ера на цифровото общество, в която хората преодоляват липсата на цифрова зрялост и осъзнават цифровите си права, а правителствата могат ясно да определят очакванията си към доставчиците на технологии с цел да се гарантират индивидуалните права и свободи, както и да се осигури среда, в която могат да бъдат посрещнати неотложните обществени предизвикателства.

Както се посочва в „Цифровия компас до 2030 г.“, ЕС има визия за цифрова трансформация на Европа до 2030 г., която е съобразена с европейските ценности. Това е Европа, която подкрепя иновативните предприятия и създава повече възможности за гражданите в ориентирано към човека, приобщаващо, проспериращо и устойчиво цифрово общество. Приетата наскоро програма „Път към цифровото десетилетие“ е първата стъпка към понататъшното укрепване на водещата ни роля в областта на цифровите технологии и увеличаването на възможностите за гражданите и предприятията, като по този начин цифровизацията ще се превърне в двигател на икономическия растеж и социалното благоденствие в Европа. В момента Комисията работи върху цифровите права и принципи, които ще създадат условия за устойчива, ориентирана към човека и основана на ценностите цифрова трансформация, и планира да представи предложение до края на годината под формата на тържествена съвместна декларация.

Декларацията, в която ще бъдат отразени цифровите права и принципи на ЕС, има за цел да служи като референтна рамка за всички европейци, да ги информира и да им посочи възможности за действие по отношение на правата, свободите и принципите, залегнали в правната рамка на Европейския съюз, както и да спомогне да се гарантира тяхното спазване онлайн по същия начин, както и офлайн. Тя следва да ръководи авторите на политики в съвместните усилия за определяне на европейския път към един устойчив, ориентиран към човека цифров свят и за твърдо обвързване на политическите интервенции на ЕС по пътя към цифровата трансформация на Европа. Поради това декларацията би могла да се превърне в световен еталон на подход към разрешаването на обществените и етичните въпроси, произтичащи от цифровата трансформация.

Откакто инициативата беше обявена за първи път в Съобщението за цифровия компас през март т.г., Комисията води активен диалог с гражданите и заинтересованите страни, за да изразят те позициите си. През май 2021 г. Комисията започна широка обществена консултация онлайн по проект за набор от цифрови принципи, основан на известен брой основни области, съответстващи на изброените в Съобщението за цифровия компас, а именно: всеобщ достъп до интернет услуги; всеобщо цифрово образование и умения за хората, за да могат да участват активно в обществото и в демократичните процеси; достъпни и ориентирани към човека цифрови обществени услуги и публична администрация; достъп до цифрови здравни услуги; открита, сигурна и надеждна онлайн среда; закрила и възможности за децата и младежите в онлайн пространството; Европейската цифрова самоличност; достъп до цифрови устройства, системи и услуги, съобразени с климата и околната среда; както и етични принципи за ориентирани към човека алгоритми.

Комисията организира също семинари с участието на гражданското общество, целенасочени интервюта и консултации с деца и възпитатели. Беше проведено и проучване на Евробарометър, за да се съберат мнения в държавите членки и сред различните възрастови групи с особен акцент върху младите хора и хората от различни социални среди. Тези консултации допринесоха за оформянето на проекта за декларация, който Комисията ще предложи след заседанието на Съвета по транспорт, телекомуникации и енергетика.

- Консултациите показаха, че е налице широка подкрепа за европейска декларация относно цифровите права и принципи. Резултатите от проучването на Евробарометър сочат, че голям брой граждани (82%) биха намерили за полезно определянето и популяризирането на обща европейска визия за цифровото общество чрез съставяне на списък с права, принципи и ценности.
- Освен това 77% от гражданите посочват, че биха искали да научат повече за правата си в онлайн средата, като значителен процент (34%) заявяват също, че не знаят, че права като свободата на изразяване, неприкосновеността на личния живот или недискриминацията трябва да се спазват и онлайн.
- Участниците в обществената консултация често отбелязват, че цифровото общество в Европа следва да се основава на европейските ценности и че за цифровото общество „по европейски“ би било много важно никой да не бъде пренебрегнат.

Резултатите от консултациите ще бъдат взети предвид в предложението за европейска декларация относно цифровите права и принципи. Декларацията ще се основава и на приетите наскоро декларации (като Лисабонската декларация, Берлинската декларация и Декларацията от Талин), както и на инициативи на държавите членки, като например Испанската харта за цифровите права, Италианската декларация за правата в интернет, Португалската харта за човешките права в цифровата ера, датската Бяла книга за по-добър социален договор с технологичните гиганти или неофициалния документ, озаглавен „Утвърждаване на принципите на правовата държава в цифровото пространство: Основан на правата на човека подход към новите и нововъзникващите цифрови технологии“, изготвен от Словения, Чешката република, Словакия и Австрия.

Във връзка с това министрите се приканват да отговорят на следните въпроси за обсъждане:

1. Трябва ли европейската декларация относно цифровите права и принципи да очертае пътя напред за следващото десетилетие и да бъде първата стъпка в определянето на световен еталон съвместно с партньорите, които споделят демократичните ценности на ЕС?
2. Смятате ли, че изброените по-горе области представляват добра основа за една всеобхватна декларация относно цифровите принципи за цифровото десетилетие?